

Юлія Нагорна

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальність 061 «Журналістика»

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
ORCID ID: 0000-0001-8540-8440

Науковий керівник – Наталія Поплавська

доктор філологічних наук, професор,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
ORCID ID: 0000-0003-1100-5002

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
РЕГІОНАЛЬНИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ В УКРАЇНІ**

Актуальність теми. У контексті трансформаційних процесів, які нині переживає українське суспільство, розвиток регіональних медіа, зокрема телеканалів, набуває особливої значущості. Регіональні телеканали відіграють важливу роль у формуванні локального інформаційного простору, сприяють збереженню культурної ідентичності громад та зміцненню інформаційної безпеки держави. Особливої актуальності ця тема набуває в умовах російської військової агресії проти України, коли питання достовірності, оперативності та патріотичної спрямованості інформаційного контенту виходять на перший план. Сучасні виклики, з якими стикаються регіональні мовники, включають технологічні зміни, зростання конкуренції з боку цифрових платформ, обмежене фінансування, нестабільність рекламного ринку, а також складнощі у забезпеченні професійного кадрового потенціалу. Водночас реформи у сфері децентралізації, посилення громадянського суспільства та розвиток цифрових технологій відкривають нові можливості для модернізації регіонального телерадіомовлення.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану регіональних телеканалів в Україні, виявлення ключових викликів, що впливають на їх функціонування, а також окреслення перспектив та стратегічних напрямів розвитку регіонального телемовлення в умовах цифрової трансформації, соціально-політичної нестабільності та збройної агресії Росії проти України.

Виклад основного матеріалу. В Україні розвиток регіональних телеканалів має складну динаміку, що зумовлена як внутрішніми чинниками (зміни у законодавстві, децентралізація, реформа медіа), так і зовнішніми загрозами, серед яких – повномасштабна агресія з боку Російської Федерації. У цих умовах регіональні мовники опинилися перед низкою викликів: від

дефіциту ресурсів до потреби адаптації до нових форматів комунікації та змінених очікувань аудиторії.

Водночас сучасна ситуація відкриває нові перспективи для розвитку регіонального телемовлення, зокрема через активне впровадження цифрових технологій, зростання ролі громадського сектора та підвищення інтересу до локального контенту. Отже, дослідження проблем і можливостей, які сьогодні постають перед регіональними телеканалами, є важливим кроком до формування ефективної інформаційної політики як на національному, так і на місцевому рівні.

Війна суттєво вплинула на регіональні засоби масової інформації та змінила їхню роль у політичній системі. Якщо до початку збройного конфлікту регіональні медіа функціонували переважно як канали локальної журналістики, орієнтуючись на висвітлення подій місцевого рівня та контролюючи діяльність органів місцевого самоврядування, то тепер війна докорінно змінила ці функції, значно розширивши їхнє політичне значення [1].

На відміну від загальнонаціональних мовників, регіональні медіа забезпечують більш глибоке та точне висвітлення подій місцевого значення, оперативно реагують на запити своєї аудиторії та сприяють формуванню локальної ідентичності й відчуття приналежності до конкретного регіону. Завдяки тісному зв'язку з громадою, мешканці можуть не лише отримувати інформацію, а й перевіряти її достовірність на основі власного досвіду або середовищного контексту. Попри високий суспільний інтерес до існування місцевих медіа, їх розвиток часто ускладнюється низкою бар'єрів, зокрема – недостатньою оперативністю контенту, браком професійних кадрів, відсутністю чіткої редакційної позиції та стилю, слабкою інтеграцією в культурне життя громади. Не менш важливими є й візуальні аспекти: сучасний дизайн і якісне оформлення безпосередньо впливають на сприйняття інформації реципієнтом та можуть визначати рівень довіри до джерела. Однак, на думку С. Панченко, територія розповсюдження інформації є «одним із головних параметрів, що визначає кількісні та якісні характеристики регіональної журналістики, а також організаційні умови її функціонування» [2].

Висновки. Регіональні телеканали в Україні перебувають у стані складного трансформаційного періоду, спричиненого як внутрішніми реформами, так і зовнішніми загрозами. Основними викликами для них є фінансова нестабільність, скорочення аудиторії через цифровізацію, кадровий голод та необхідність оновлення технологічної бази. Особливу загрозу становлять наслідки війни, яка не лише ускладнила умови мовлення, а й загострила питання інформаційної безпеки та соціальної відповідальності

медіа. Водночас регіональне телемовлення має значний потенціал розвитку. Серед перспектив – активна діджиталізація, налагодження партнерств із громадами, залучення грантових та інвестиційних ресурсів, розвиток гіперлокального контенту та розширення участі громадян у створенні інформаційного продукту. Успішна реалізація цих напрямів вимагає підтримки з боку держави, впровадження сучасних моделей управління, а також зміцнення професійного середовища журналістів і технічних фахівців.

Список використаної літератури та джерел

1. Гончаренко Є. Проблеми розвитку регіональних ЗМІ в умовах війни в Україні. *Політикус*. 2024. № 4. С. 43–50.
2. Панченко С. А. Роль регіональної преси у зростанні соціально-комунікативного попиту на екологічну інформацію. *Держава та регіони*. № 1. 2012. С. 101–104.